

Toplum ve Sosyal Hizmet

ISSN: 2147-3374 / E-ISSN: 2602-280X

Nitel Araştırma Makalesi /Qualitative Research Article

2024 Yılında Türkiye’de İşlenen Kadın Cinayetlerinin Analizi ve Türkiye’deki Kadınların Kadın Cinayetlerine Yönelik Değerlendirmeleri

Analysis of Female Homicides Committed in Turkey in 2024 and Turkish Women's Assessments of Female Homicides

Hafsa Şehadet FİLİZ¹

¹ Araştırma Görevlisi, Gaziantep Üniversitesi Nizip Eğitim Fakültesi, filizhafsa0@gmail.com,

ORCID: 0000-0001-7614-4033

Başvuru: 10.06.2025

Kabul: 14.09.2025

Atıf:

Filiz, H. Ş., (2025). 2024 yılında türkiye’de işlenen kadın cinayetlerinin analizi ve Türkiye’deki kadınların kadın cinayetlerine yönelik değerlendirmeleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 36(4), 789-820. DOI: 10.33417/tsh.1716561

ÖZ

Kadın cinayetleri, süregelen zaman diliminden beri dünyada ve ülkemizde gündemi meşgul eden ve son zamanlarda ülkemizde artarak devam eden bir olgudur. Elde edilen bulgulara göre kadın cinayetleri 2024 yılında ülkemizde oldukça yaygın bir hal almıştır. Bu çalışmada 2024 yılında ülkemizde işlenen kadın cinayetlerini derinlemesine analiz ederek kadın cinayetlerine yönelik bir farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Bununla birlikte Türkiye’de yaşayan kadınlara kadın cinayetlerine yönelik görüşleri danışılarak söz konusu probleme bir de kadın perspektifinden bakma fikri ön plana çıkarılmıştır. Bu ana temadan yola çıkarak nitel araştırma desenlerinden durum çalışması desenine uygun biçimde bir çalışma hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu kitaplar, dergiler, makaleler ve internet sayfaları oluştururken bununla birlikte ölçüt örneklem yöntemi kullanılarak belirlenen 53 kadın katılımcı da araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. Çalışmanın verileri, 2024 yılında işlenen kadın cinayetleri için doküman incelemesi yöntemiyle toplanırken Türk kadınlarının kadın cinayetlerine yönelik görüşleri yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Verilerin analizi içerik analizi tekniği ile gerçekleştirilmiştir ve elde edilen 2008’den 2024’e kadar kadın cinayetlerinin %542, 6 oranındaki artış göstermesi, öldürülen kadınların büyük çoğunluğunun 19-45 yaş aralığında ve evli olması, kadınların en çok partnerleri tarafından katledilmiş olması, işlenen cinayetlerin yarısından fazlasının ateşli silahla işlenmiş olması gibi sonuçlar doğrultusunda kadın cinayetlerini azaltma ve önlemeye yönelik çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kadın cinayetleri, içerik analizi, kadına yönelik şiddet, Türkiye

ABSTRACT

Femicide has been a persistent issue dominating the global and national agenda and has continued to increase in Türkiye's recent times. According to the findings, femicide became quite widespread in Türkiye in 2024. This study aims to raise awareness about femicide by conducting an in-depth analysis of cases committed in Türkiye in 2024. Furthermore, the study adopted a female perspective by consulting women living in Türkiye regarding their views on femicide. Based on this main theme, the research was prepared using a qualitative case study design. The study group included 53 female participants, selected via criterion sampling, in addition to a review of books, journals, articles, and internet pages. Data on femicides committed in 2024 were collected using the document review method, while the views of Turkish women were obtained using a structured interview form. Content analysis revealed that female homicides increased by 542.6% between 2008 and 2024. Additional demographic and contextual findings showed that the vast majority of murdered

women were aged 19-45 and married, that women were most often killed by their partners, and that more than half of the homicides were committed with firearms. Based on these findings, various recommendations were developed to reduce and prevent femicides.

Keywords: *Femicide, content analysis, violence against women, Turkey*

GİRİŞ

Cinayet olgusu, ilk toplumlardan itibaren insan yaşamının bir parçası olagelmıştır. İlkel toplumlarda yaşamın devamlılığını sağlamak için işlenen cinayetlerin zaman içinde yaşam şartlarının değişmesi ve gelişmesiyle birlikte bireylerin öz çıkarlarını gözetmek ve konfor alanını genişletmek için başvuru eylemlere dönüştüğü görülmektedir (Yıldırım, 2018). Cinayet, üst soy- alt soy, kardeş, aile, hasım gibi pek çok türe sahip bir olgudur. Bu türlerin içinde cinsiyet cinayetleri de yer almaktadır. Cinsiyet cinayetleri genellikle bireylerin sahip oldukları cinsiyetten dolayı gördükleri şiddet sonucunda yaşamlarını kaybetmeleri olarak tanımlanabilir. Cinsiyet cinayetlerinde kadınlara yönelik şiddet ve cinayet girişimlerinin erkeklere oranla daha fazla olduğu söylenebilir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), 20. yüzyılın sonlarından itibaren kadına yönelik her türlü şiddetin toplumsal bir sağlık sorunu olduğu kabul etmektedir. Ölümle sonuçlanan bu sağlıksız durumun yasalar karşısındaki ismi kadın cinayetleridir. Yapılan araştırmalara göre kadın cinayetlerinin çoğunluğu cinsiyet eşitsizliği algısından kaynaklanmaktadır (Meneghel & Hirakata, 2011).

Kadın cinayetleri (femicide), 1801 tarihinde ilk defa Russel tarafından literatüre eklenmiş bir kavramdır. Bu kavram, kadınların kadın olduğu için kasten öldürülmesi anlamına karşılık gelmektedir. Erkek cinayetlerinden farklı olarak kadın cinayetleri genellikle partnerler ve eski partnerler tarafından işlenmektedir. Bununla birlikte kadınların evde psikolojik şiddet görmeleri, sindirilmeleri, cinsel ve psikolojik şiddet görmeleri de cinayet öncesinde denk gelinen yaygın durumlardandır (WHO, 2012). Ne yazık ki kadim tarihlerden beri devam etmekte olan bu olgu 1848 yılında dünyaca kabul gören bir kavram haline gelmiştir ve günümüzde hala sık sık kullanılmaktadır (Gazioğlu, 2013).

Literatürde kadın cinayetlerinin en temel sebeplerinden biri, yakın partner şiddetidir. Araştırmalar, kıskançlık, ayrılma ya da boşanma talebi, partnerin kontrol kaybı hissi gibi dinamiklerin şiddeti ölümcül boyuta taşıdığını ortaya koymaktadır (Capaldi, Knoble, Shortt, & Kim, 2012). Bununla birlikte, failin geçmişte şiddet eğilimleri, alkol veya madde kullanımı, silah erişimi ve saldırgan kişilik özellikleri de risk faktörleri arasında sayılmaktadır (Spencer & Stith, 2020).

Toplumsal cinsiyet rolleri ve ataerkil normlar da kadın cinayetlerinin arkasındaki yapısal sebeplerden biridir. Erkek egemen kültürün hâkim olduğu toplumlarda kadının bağımsızlık girişimleri veya eşitlik talepleri, erkekler tarafından tehdit olarak algılanabilmekte ve bu durum ölümcül şiddete dönüşebilmektedir (WHO, 2021). Ayrıca, ekonomik zorluklar, işsizlik, göç süreçleri ve kriz dönemleri de kadın cinayetlerinde tetikleyici faktörler olarak değerlendirilmektedir (Demirkol, 2021).

Kadın cinayetlerinde kültürel inançların etkisini görmek mümkündür. Nitekim dünya üzerinde bazı inanç sistemleri ve geleneklerde erkeklerin kadınlar üzerinde kontrol sahibi olmaları gerektiği algısı mevcuttur. Bu kontrol mekanizmasını kadına yönelik şiddetin bir türü olarak değerlendirmek mümkündür. Kadın cinayetleri incelenmek için kategorilere ayrılmıştır. Bu kategoriler; partner cinayetleri, namus temelli cinayetler, intihara zorlama cinayetleri, hamile kadın cinayetleri, çeyiz cinayetleri (başlık parası vb. uygulamalar), cinsiyete dayalı bebek öldürme (kız çocuklarını fetüsken

aldırma), savaşlarda ve organize çetelerde kadın cinayetlerinden oluşmaktadır. Dünya üzerinde pek çok ülkede kadın cinayetinin işlendiğini söylemek mümkündür. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) 2023 verilerine göre 2023 yılında dünya üzerinde yaklaşık 85.000 kadın ve kız çocuğu kadın cinayeti sebebiyle yaşamdan koparılmıştır. Bu sayı dünya genelinde her gün 140 kadının yaşamının sonlandırıldığı ve her 10 dakikada bir, bir kadın cinayetinin işlendiği anlamına gelmektedir. Kadın cinayetlerinin sebeplerinin anlaşılması için ülkelerin ekonomik durumlarının yanında kültürel bakış açılarına da vakıf olmak gerekmektedir. Ülkelerin kültürlerin göre kadına ve erkeğe bakış açıları, toplumsal cinsiyet eşitliği durumları, kadın cinayetine yönelik kanunları, ataerkil ideolojiye yönelik bakış açıları, ülkelerin geleneksel değerleri, ülkelerin dini bakış açıları kadın cinayetleri üzerinde etkili faktörler olarak ön plana çıkmaktadır (Weil, Corradi & Naudi, 2018; UNODC, 2024).

Türkiye’de kadına yönelik şiddetin bir sorun olarak algılanması 1980’li yıllara dayanmaktadır. Türkiye’de 1980’lerden itibaren görünür hale gelen ikinci dalga feminizm, özellikle kadınların kamusal alanda örgütlenmesi, cinsiyet temelli şiddete karşı seslerini yükseltmesi ve hukuksal eşitlik taleplerini gündeme taşımasıyla önemli bir dönüm noktası olmuştur (Tekeli, 1986). Bu dönemde feminist hareket, kadın cinayetleri ve aile içi şiddet gibi konuları yalnızca “özel alan” sorunları olarak değil, politik bir mesele olarak tanımlamaya başlamıştır (Arat, 1994). 1987’de gerçekleştirilen “Dayağa Karşı Dayanışma Yürüyüşü”, kadınların ilk kitlesel sokak eylemlerinden biri olarak feminist hareketin görünürlüğünü artırmış, şiddetin kamusal tartışmaya açılmasını sağlamıştır (Kandiyoti, 2011). Yine aynı yıllarda yürütülen “Mor İğne Kampanyası”, kadınların sokakta yaşadığı cinsel tacize karşı sembolik bir direniş aracı olmuş, kadınların kendi bedenleri üzerinde söz sahibi olduklarını vurgulamıştır (Altınay & Arat, 2007). 1990’da kurulan Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, feminist perspektiften çalışan ilk sivil örgütlenmelerden biri olmuş, şiddet gören kadınlara hem hukuki hem de psikososyal destek sunmuştur (Yıldız, 2015). Bu süreçte sığınmaevlerinin sayısının artması, devletin de kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal sorumluluk almasının önünü açmıştır (Çelik, 2017). Uluslararası düzeyde, Türkiye 1985 yılında CEDAW’ı (Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi) imzalamış, böylece kadın hakları alanında hukuki sorumluluk üstlenmiştir (Arat, 2008). 2011’de ise İstanbul Sözleşmesi ilk imzacısı olduğu uluslararası sözleşme olarak, kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetle mücadelede bağlayıcı bir çerçeve sunmuştur (Güneş-Ayata, 2015). Bu sözleşme doğrultusunda çıkarılan 6284 sayılı Kanun (2012), şiddet mağduru kadınlara yönelik koruma tedbirlerini, şiddet uygulayanlara yönelik uzaklaştırma kararlarını ve devletin sorumluluklarını açıkça düzenlemiştir (Özdemir, 2019). Türkiye özelinde sözleşmenin amacı, kadına yönelik şiddetle mücadelede ulusal hukuku güçlendirmek, mağdurların başvuru mekanizmalarını genişletmek ve devletin toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama yükümlülüğünü uluslararası normlarla bağlayıcı hale getirmektir (Eroğlu, 2019). Ayrıca sözleşme, yalnızca cezai tedbirlerle değil; eğitim, farkındalık kampanyaları ve koruyucu hizmetler aracılığıyla önleyici bir yaklaşım geliştirmeyi hedefler (Kardam & Toktaş, 2011).

Türkiye'nin 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi kadın hareketi açısından ciddi bir gerileme olarak değerlendirilmiştir. Akademik çalışmalar, bu kararın kadınların hukuki koruma mekanizmalarına olan güvenini zayıflattığını, devletin kadına yönelik şiddetle mücadelede siyasi iradesini sorgulanır hale getirdiğini ortaya koymaktadır (Esen & Dinç, 2021). Ayrıca, kadın cinayetleri karşısında toplumsal farkındalığın düşmesi ve uluslararası alanda Türkiye'nin eleştirilere maruz kalması bu kararın sonuçları arasında görülmektedir (Çavdar, 2022).

Son yıllarda ülkemizde kadın cinayetleri sayısının hızla arttığı söylenebilir. Ülkemizde son derece ses getiren Münevver Karabulut cinayetinin ardından 2010 yılında kadın cinayetlerine dikkat çekmek için kurulan Kadın Cinayetlerini Önleyeceğiz Platformu 2012 yılında bir dernek halini almış ve kadın cinayetlerinin duyulması için çalışmalarda bulunmuştur. Söz konusu dernek, ülkemizde öldürülen kadınların sayısını ve kadın cinayetlerine dair detayları gösteren bir anıt sayaç oluşturmuştur. Bu çalışmada anıt sayaçtan elde edilen verilerden yararlanılmıştır.

Resmi kayıtlara göre 2008'den itibaren işlenen kadın cinayetleri sayısı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Yıllara Göre Cinayet Dağılımı

Yıllar	İşlenen Kadın Cinayeti Sayısı
2008	68
2009	126
2010	204
2011	134
2012	147
2013	232
2014	291
2015	294
2016	292
2017	354
2018	409
2019	425
2020	419
2021	433
2022	409
2023	418
2024	437

Kaynak: www.anitsayac.com

Tablo 1. incelendiğinde resmi kayıtlara göre cinayet kabul edilen kadın ölümlerinin seneler içindeki artışı gözlemlenebilmektedir. Özellikle 2018'den itibaren kadın cinayetleri sayılarındaki artış dikkat çekmektedir. 2024 yılında işlenen cinayetlerin sayısı diğer yıllara göre daha fazladır. Bu bağlamda

2024 yılında işlenen cinayetleri kategorilere ayırarak incelemesini yapmak, Türk kadınlarının kadın cinayetlerine yönelik görüşlerini ve tavsiyelerini değerlendirmek maksadıyla aşağıda verilen alt problemler belirlenmiştir;

1-2024 yılında işlenen kadın cinayetlerinin maktüllerinin yaş dağılımı ve medeni durumu nasıldır?

2-2024 yılında işlenen kadın cinayetlerinin faillerinin maktüller ile bağı nasıldır?

3-2024 yılında işlenen kadın cinayetleri ne şekilde işlenmiştir?

4-2024 yılında işlenen kadın cinayetlerinin şehirlere göre dağılımı nasıldır?

5-Türk kadınlarına göre kadın cinayetlerinin temel sebepleri nelerdir?

6-Türk kadınları Türkiye'yi kadın cinayetleri bağlamında nasıl değerlendirmektedir?

7-Türk kadınlarına göre son yıllarda kadın cinayetlerinin fazlalaşmasının sebepleri nelerdir?

8-Türk kadınlarının kendilerini güvende hissetme durumları nasıldır?

9-Türk kadınlarının Türkiye'de işlenen kadın cinayetlerinin azaltılması ya da tamamen bitirilmesine yönelik önerileri nelerdir?

Bu alt problemlere yanıt aranırken aynı zamanda 2024 yılında işlenen kadın cinayetlerine yönelik detaylı bir incelemenin yanında Türk kadınlarının görüşleri ile desteklenen bu türde bir çalışma olmadığı için literatürdeki açığın kapatılması ve bu konuda yeni çalışmalara yol açılması da hedeflenmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerine uygun biçimde hazırlanmıştır. Nitel araştırma, olaylar ya da olguların kendi ortamında incelenmesine olanak sağlayan, derinlemesine bilgi edinmeyi amaçlayan ve edinilen bilgilerin araştırmacı tarafından ilişkilendirilerek aktarılmasını sağlayan bir araştırma türüdür. Araştırmanın deseni, nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması desendir. Durum çalışması var olan bir olay ya da olgunun olduğu gibi aktarılmasına olanak sağlayan bir araştırma desendir (Creswell & Creswell, 2018).

Araştırmacının/araştırmacıların Konumsallığı ve Öz-düşünümsellik

Araştırmacı nitel araştırma yöntemleri bağlamında lisansüstü derslerde ayrıntılı bir eğitime tabi tutulmuştur. Ek olarak nitel araştırmanın analizi konusunda verilen okul dışı eğitimlere de katılmış bulunmaktadır. Bu bağlamda belirlenen kadın cinayetleri konusunda yapılan araştırmada katılımcılarla ön bilgilendirme verilerek güven bağı sağlanmış ve gerekli mesafenin korunması gözetilmiştir. Toplanan veriler yazılı biçimde kayıt altına alınmıştır.

Araştırma Sahası/Ortamı

Araştırmanın verilerinin bir kısmı ofiste, bir kısmı da online ortamda toplanmıştır. Farklı illerde bulunan katılımcılarla görüşmeler mesafe dolayısıyla ve vakit kazanmak maksadıyla online olarak

gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın etik kurul izni gerektirmeyen verileri 2025 ocak ayında toplanmaya başlanırken etik kurul gerektiren görüşme kısmı için veriler 2025 şubat ayında toplanmaya başlanmış ve nisan ayında tamamlanmıştır.

Araştırmanın Özneleri ve Seçimi

Araştırmanın çalışma grubu iki aşamadan oluşmaktadır. Araştırmanın ilk aşamasında çalışma grubunu kitaplar, dergiler ve internet dokümanları oluşturmuştur. 2024 yılında işlenen kadın cinayetlerinin analizi için kadın cinayetlerini haber bültenlerinden edinilen bilgilere göre sıralayan www.anitsayac.com internet adresindeki tüm cinayetler tek tek incelenmiş ve tablolaştırılmıştır. Söz konusu sitede 2024 yılında işlenen bazı cinayetlere birden fazla yer verilmiştir. 2024 yılında işlenen cinayetler araştırmacı tarafından teker teker incelendiği için tekrar eden cinayet haberleri elenerek doğru rakamlara ulaşılmıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında ise amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem kullanılarak çalışma grubu belirlenmiştir. Ölçüt örneklem, bir çalışma için daha önceden belirlenen standartları karşılayan bir çalışma grubu yaratmayı hedefler. Belirlenen standartları karşılayan kişi ya da dokümanlar çalışma grubuna dahil edilir (Yağar & Dökme, 2018). Bu bağlamda çalışmanın ikinci aşamasında “kadın olmak” ve “yetişkin olmak” ölçütlerini karşılayan 53 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Katılımcılara K1, K2, K3 K53 şeklinde kodlar verilerek şahsi bilgileri korunmuştur.

Araştırmanın ikinci aşamasında belirlenen ölçütleri karşılayan katılımcıların demografik özellikleri Tablo 2.'de verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri

YAŞ	Katılımcı
18-25	K1, K2, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K12, K14, K15, K16, K22, K2, K34, K35, K36, K37, K40, K41, K43, K45, K47, K50, K53
26-45	K6, K11, K13, K18, K19, K20, K21, K23, K24, K25, K26, K28, K29, K30, K31, K32, K33, K38, K39, K42, K46, K51, K52
46-65	K3, K17, K44, K48, K49
EĞİTİM DÜZEYİ	Katılımcı
İlkokul Mezunu	K26, K31, K32, K42, K44, K48, K49, K51
Ortaokul Mezunu	K19
Lise Mezunu	K5, K6, K20, K23, K33, K38, K52
Üniversite Mezunu	Okuyor/ K1, K2, K3, K4, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K21, K22, K24, K25, K29, K30, K34, K35, K36, K37, K39, K40, K41, K43, K45, K47, K50, K53
Lisansüstü	K27, K28, K46
MESLEK	Katılımcı
Ev Hanımı	K7, K19, K20, K23, K24, K26, K31, K32, K33, K38, K42, K44, K48, K49, K51, K52
Öğretmen	K3, K4, K11, K16, K30, K36, K39
Öğrenci	K1, K2, K6, K8, K9, K10, K12, K15, K27, K28, K34, K35, K43, K45, K50
Memur	K5, K14, K17, K18, K21, K41
Psikolog/ Danışman	Psikolojik K22, K37, K40

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özellikleri (Devamı)

MESLEK	Katılımcı
Akademisyen	K46
Mağaza Görevlisi	K13
Sağlık Görevlisi	K53
Kur'an Kursu Öğreticisi	K25, K29
Mezun/ İşsiz	K47
MEDENİ DURUM	Katılımcı
Bekar	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K22, K27, K28, K34, K35, K37, K40, K41, K43, K44, K45, K47, K50, K53
Evli	K7, K17, K18, K19, K20, K21, K23, K24, K25, K26, K29, K30, K31, K32, K33, K36, K38, K39, K42, K46, K48, K49, K51, K52

Veri Oluşturma/Üretme Araçları ve Yöntemleri

Araştırmada iki tür veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi doküman incelemesi yöntemidir. Doküman incelemesi yöntemi, belgelerin derinlemesine analiz edilmesini sağlayan bir yöntem olarak öne çıkmaktadır. Bu yöntemde her türlü veri (yazılı, görsel, sesli vb...) araştırmanın biçimine uygun olarak toplanır ve analiz edilir (Bowen, 2009). İkinci veri toplama aracı ise yapılandırılmış görüşme formudur. Yapılandırılmış görüşme formlarında, önceden sırası belirlenmiş ve standartlaştırılmış sorular katılımcıya yöneltilir. Katılımcı sayısının fazlalığından dolayı verilen yanıtların daha nesnel olarak elde edilmesi adına kullanılan bir görüşme türüdür. Diğer görüşme türlerine göre esnek değildir (Akman- Dömbekci & Erişen, 2022). Bu bağlamda kadın olma ölçütünden başka bir şart sağlamasına bakılmaksızın 53 yetişkin kadına açık uçlu 5 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formundaki sorular yöneltilmiş ve veriler toplanmıştır. Elde edilen veriler kategorilendirilmiş ve analiz edilmiştir.

Veri Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi tekniğinde elde edilen veriler derinlemesine analiz edilir. Bu analizin sonunda elde edilen veriler benzeşik yönleriyle temalandırılır ve okuyucuya sistematik biçimde sunulur (Strauss & Corbin, 1990). Bu tanıma dayalı olarak elde edilen veriler benzeşik temalar (yaş ve medeni hal, maktülle bağ, cinayet işleme biçimi, cinayetlerin şehirlere göre dağılımı gibi temalar yazar tarafından oluşturulmuştur) altında birleştirilmiş ve manuel olarak analizi gerçekleştirilmiştir.

Güvenduyulabilirlik

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği nitel araştırma yöntemlerine uygun biçimde değerlendirilmiştir. İç ve dış geçerlilik kavramları nicel araştırmalarda daha yaygın kullanırken nitel araştırmalarda bu kullanıma karşılık gelen inandırıcılık ve aktarılabilirlik kavramları kullanılmaktadır (Arslan, 2022). Araştırmanın inandırıcılığı, Miles ve Jozefowicz- Simbeni'ye (2010) ait, araştırmaya dahil olmayan bir akran tarafından elde edilen bulguların ve sonuçların yeniden değerlendirilmesini içeren akran

bilgilendirmesi analizi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya yönelik alan uzmanlarından alınan görüşlerle iç geçerlik sağlanmıştır. Ayrıca bazı katılımcıların görüşlerinin çalışmada yer alması inandırıcılığa pozitif yönde bir katkıda bulunmaktadır.

Nicel araştırmalarda kullanılan dış geçerlik yani genellenebilirlik nitel araştırmada aktarılabilirlik olarak kullanılmaktadır. Fakat nitel araştırmalarda derinlemesine analizler ve öznel deneyimler mevcut olduğu için genellenebilirliğin sağlanması amacı yoktur. Dolayısıyla nitel araştırmalarda aktarılabilirliğin sağlanması örneklem seçiminin nasıl yapıldığını detaylıca açıklayarak gerçekleştirilebilir (Başkale, 2016). Bu bağlamda Tablo 2.'de verilen katılımcıların demografik özellikleri ve örneklem seçiminin amaçlı oluşu çalışmanın aktarılabilirliğinin sağlandığının bir göstergesidir.

Nicel araştırmada daha yaygın kullanılan araştırmanın güvenilirliği, nitel araştırmalarda tutarlılık ve doğrulanabilirlik esaslarına tekabül etmektedir. Araştırmanın tutarlılığı Guba'nın (1981) detaylı bir biçimde açıklamış olduğu adım adım tekrarlama tekniği kullanılarak bir alan uzmanından yardım alınmak suretiyle oluşturulan kategoriler tekrar kontrol edilmiş ve bir farklılık görülmemiştir. Dolayısıyla araştırmanın tutarlılığı sağlanmıştır.

Nicel araştırmada nesnellik kavramı, nitel araştırmada doğrulanabilirlik kavramına karşılık gelmektedir (Licoln & Guba, 1985). Araştırmanın doğrulanabilirliği araştırma denetimi tekniği ile kanıtlanmıştır. Bahse konu teknikte şeffaflık ve süreklilik yani tekrar edilebilirlik en önemli unsurlardır (Arslan, 2022). Daha önceden de değinildiği üzere akran bilgilendirmesi analizi ve adım adım tekrarlama yöntemi kullanılarak araştırmanın şeffaflık ve tekrar edilebilirliği sınanmıştır. Herhangi bir sorunla karşılaşılması araştırmanın doğrulanabilirliğini kanıtlamıştır.

Araştırmanın Güçlü Yönleri ve Sınırlılıkları

Araştırmanın güçlü yönleri; güvenilirliğinin sağlanması, özgünlüğü ve cinayet analizi yapılarak eksiklerin tespit edilmesi konusunda görüş alınması ve elde edilen verilerin feminist kuramlarla desteklenmesi.

Sınırlılıkları; görüşme yöntemiyle toplanan verilerde 53 kişiye ulaşılmış olması. Araştırmanın 53 kişiyi kapsamasının sebebi cevapların benzer bir biçimde verilmesidir. Sürekli tekrar eden cevapların yeni bir bakış açısı katamayacağı düşünülerek örneklem bu sayıda durdurulmuştur. Farklı yaş ve meslek grubundan oluşan örneklemde verilen cevaplar incelendiğinde demografik özelliklerin görüşler arasında çok büyük farklar yaratmadığı gözlemlenmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular ile bu bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır.

Tablo 3. 2024 Yılında İşlenen Kadın Cinayetlerinde Maktüllerin Yaş Dağılımı ve Medeni Halleri

Yaş	f	%	Medeni Hal	f	%
0-18	33	7,5	Evli	-	-
			Bekar	33	7,5
19-45	292	66,8	Evli	157	35,9
			Bekar	135	30,8
46-65	91	20,8	Evli	67	15,3
			Bekar	24	5,4
66 +	21	4,8	Evli	14	3,2
			Bekar	7	1,6
Toplam	437	100	Toplam Evli	238	54,4
			Toplam		
			Bekar	199	45,5
				437	100

Kaynak: www.anitsayac.com

Tablo 3. incelendiğinde, öldürülen kadınların en fazla (%66,8) 19-45 yaş grubuna ait olduğu görülmektedir. 46-65 yaş grubu ise %20,8'lik oranla ikinci sırada yer almaktadır. 2024 yılında işlenen kadın cinayetlerinde 0-18 yaş grubu %7,5'lik bir orana sahipken en az %4,8'lik oranla 66 ve üstü yaş grubunun yer aldığı saptanmıştır. Genel toplama endekslendiğinde öldürülen 437 kadından 19-45 yaş arasında %35,9'unun, 46-65 yaş grubunda %15,3'ünün, 66 ve üstü yaş grubunda %3,2'sinin evli olduğu görülmektedirken 0-18 yaş grubunda evlilik saptanmamıştır. Toplamda öldürülen 437 kadının yarısından fazlası (%54,4) evli iken %45,5'i bekar olarak kayıtlara geçmiştir.

Tablo 4. 2024 Yılında İşlenen Kadın Cinayetlerinde Katillerin Maktüller ile Bağları

Yakınlık	f	%
Eşi/Sevgilisi	194	44,3
Kök Aile Fertleri	62	14,1
Arkadaşı/Akrabası/ Komşusu	58	13,2
Tespit Edilemeyen	53	12,1
Eski Eşi/ Eski Sevgilisi	47	10,7
Yabancı	15	3,4
Platoniği	8	1,8
Toplam	437	100

Kaynak: www.anitsayac.com

Tablo 4. incelendiğinde, işlenen kadın cinayetlerinde katillerin en fazla (%44,3) eş ve sevgili kategorisinde bulunduğu görülmektedir. İkinci sırada işlenen cinayetlerin faillerinin en fazla kök aile fertleri (%14,1) kategorisinde bulunduğu saptanmıştır. Kök aile kategorisinde eş hariç anne, baba, kardeş, çocuk gibi birinci dereceden aile fertleri yer almaktadır. Üçüncü sırada arkadaş/akraba ve komşu gibi hasımların yer aldığı kategori (%13,2) yer almıştır. Yine tablo incelendiğinde cinayetlerin faillerinin bir kısmının (%12,1) tespit edilemediği ve bir kısmının da (%10,7) eski eş ve eski sevgililer olarak tespit edildiği görülmektedir. Katillerin az bir kısmının (%3,4) maktüllerle hiçbir bağının

olmadığı görülürken çok az bir kısmının da (%1,8) tek taraflı bir ilişki ile maktüllere bağlı oldukları gözlemlenmiştir.

Tablo 5. 2024 Yılında İşlenen Kadın Cinayetlerinin İşlenme Biçimleri

Cinayet İşlenme Biçimi	f	%
Ateşli Silah Kullanılarak	228	52,1
Kesici Alet Kullanılarak	104	23,7
Tespit Edilemeyen	36	8,2
Boğularak	27	6,1
Darp/ Tecavüz/ Travma	21	4,8
Yüksekten İtilme	12	2,7
Asılarak	6	1,3
Yakılarak	2	0,4
Zehirlenme	1	0,2
Toplam	437	100

Kaynak: www.anitsayac.com

Tablo 5. incelendiğinde, kadın cinayetlerinin yarısından fazlasının (%52,1) ateşli silah kullanılarak işlendiği görülmektedir. Kadın cinayetleri ikinci olarak en fazla (%23,7) kesici alet kullanılarak işlenmiştir. İşlenen kadın cinayetlerinin %8,2'sinin nasıl gerçekleştirildiği tespit edilememiştir. Yine tabloya bakıldığında cinayetlerin % 6,1 oranında boğularak, %4,8'inin darp/ tecavüz/ travma yoluyla, %2,7'sinin yüksekten düşmeye sebep olarak, %1,3'ünün yüksekten asılarak ve %0,4'ünün yakılarak işlendiği tespit edilmiştir. 2024'te işlenen kadın cinayetleri arasında yalnızca 1 kişi (%0,2) zehirlenme yoluyla katledilmiştir.

Tablo 6. 2024 Yılında İşlenen Kadın Cinayetlerinin Şehirlere Göre Dağılımı

Şehir	f	%
İstanbul	72	16,4
Ankara	28	6,4
İzmir	25	5,7
Mersin	20	4,5
Adana	20	4,5
Antalya	20	4,5
Samsun	14	3,2
Bursa	14	3,2
Gaziantep	14	3,2
Konya	12	2,7
Sakarya	10	2,2
Aydın	10	2,2
Kocaeli	10	2,2
Manisa	10	2,2
Tekirdağ	9	2
Şanlıurfa	9	2
Diyarbakır	8	1,8
Mardin	6	1,3
Adıyaman	5	1,1
Hatay	5	1,1
Giresun	5	1,1
Malatya	5	1,1

Tablo 6. 2024 Yılında İşlenen Kadın Cinayetlerinin Şehirlere Göre Dağılımı (Devamı)

Şehir	f	%
Muğla	5	1,1
Erzurum	5	1,1
Eskişehir	5	1,1
Kayseri	5	1,1
Uşak	5	1,1
Van	4	0,9
Karabük	4	0,9
Niğde	4	0,9
Balıkesir	4	0,9
Kahramanmaraş	4	0,9
Elazığ	4	0,9
Bartın	3	0,6
Kırklareli	3	0,6
Edirne	3	0,6
Zonguldak	3	0,6
Batman	3	0,6
Çanakkale	3	0,6
Denizli	3	0,6
Kütahya	2	0,4
Kırıkkale	2	0,4
Çorum	2	0,4
Düzce	2	0,4
Bolu	2	0,4
Hakkari	2	0,4
Sivas	2	0,4
Osmaniye	2	0,4
Afyonkarahisar	2	0,4
Çankırı	2	0,4
Kilis	2	0,4
Kastamonu	2	0,4
Rize	1	0,2
Ağrı	1	0,2
Bitlis	1	0,2
Iğdır	1	0,2
Yalova	1	0,2
Gümüşhane	1	0,2
Karaman	1	0,2
Siirt	1	0,2
Nevşehir	1	0,2
Kars	1	0,2
Burdur	1	0,2
Trabzon	1	0,2
Toplam	437	100

Kaynak: www.anitsayac.com

Tablo 6. incelendiğinde, kadın cinayetlerinin en fazla İstanbul (%16,4), Ankara (%6,4) ve İzmir (%5,7) olmak üzere metropol şehirlerde daha fazla işlendiği saptanmıştır. Dördüncü sırada Mersin, Adana ve Antalya %4,5'lik bir oranla yer almaktayken daha sonra %3,2'lik oranla Samsun, Bursa ve Gaziantep illerinde kadın cinayetlerinin işlendiği görülmektedir. Konya'da kadın cinayetlerinin %2,7'si işlenirken; Sakarya, Aydın, Kocaeli, Manisa illerinde bu oran %2,2'dir. Tekirdağ ve Şanlıurfa illerinde 2024 yılında kadın cinayetlerinin %2'si işlenmiştir. Diyarbakır'da %1,8 ve Mardin'de %1,3 oranında kadın cinayeti işlenmiştir. Adıyaman, Hatay, Giresun, Malatya, Muğla, Erzurum, Eskişehir,

Kayseri ve Uşak illerinde aynı oranda (%1,1) kadın cinayeti meydana gelmiştir. Geriye kalan illerde ise %1'in altında kadın cinayetinin işlendiği görülmektedir.

Tablo 7. Türk Kadınlarına Göre Kadın Cinayetlerinin Temel Sebepleri

Sebepler	Katılımcılar	f	%
Eğitimsizlik	K1,K2,K3,K6, K13,K15, K16, K21, K25, K27, K38, K39, K42, K48, K49, K53	16	22,8
Erkek Egosu	K20, K28, K29, K32, K40, K52, K53	7	9,9
Adalet Sisteminin İşleyişi	K4,K13, K31, K32, K37, K50	6	8,5
Caydırıcı Cezaların Olmaması	K4, K11, K18, K41, K46, K50	6	8,5
Ataerkil Toplum Yapısı	K21, K22, K34, K35, K45, K47	6	8,5
Ekonomik Sebepler	K11, K19, K34, K39	4	5,7
Anlayışsızlık	K33, K43, K48, K51,	4	5,7
Değerlerin Unutulması	K5,K10, K19	3	4,2
Toplumun Yozlaşması	K7, K27, K42	3	4,2
Kıskançlık	K9, K17, K44	3	4,2
Aile İçi Şiddete Maruz Kalarak Büyüme	K6, K46, K47,	3	4,2
Tahammülsüzlük/ Geçimsizlik	K23, K24,	2	2,8
Medyanın Yanlış Kullanımı	K27,K37,	2	2,8
Politik Sebepler	K8	1	1,4
Ataerkil Sistemin Reddedilmesi	K12,	1	1,4
Kadınların İş Hayatında Daha Fazla Yer Alması	K14	1	1,4
Güvensizlik	K26	1	1,4
Öfke Kontrolsüzlüğü	K30	1	1,4
Toplam		70	100

Tablo 7. incelendiğinde, Türk kadınlarına Türkiye’de işlenen kadın cinayetlerinin temel sebepleri sorulduğunda, çoğunluğunun (22,8) eğitimsizlik olarak yanıt verdiği görülmektedir. Katılımcıların %9,9’u kadın cinayetlerinin temel sebeplerinden birinin erkek egosu olduğu düşüncesindedir. Yine

katılımcılar, adalet sisteminin işleyişi, caydırıcı cezaların olmayışı ve ataerkil toplum yapısını aynı oranda (%8,5) kadın cinayetlerinin temel sebeplerinden biri olarak sıralamıştır. Katılımcıların bir kısmı (5,7) ekonomik sebepler ve anlaşılsızlığı temel olarak görürken, bir kısmı da (%4,2) değerlerin unutulması, toplumun yozlaşması, kıskançlık ve aile içi şiddete maruz kalarak büyümenin kadın cinayetlerinde temel sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Tahammülsüzlük/ geçimsizlik ve medyanın yanlış kullanımı %2,8'lik bir oranla temel sebepler arasında yer almaktayken, politik sebepler, ataerkil sistemin reddedilmesi, kadınların iş hayatında daha fazla yer alması, güvensizlik ve öfke kontrolsüzlüğü gibi sebepler %1,4 oranında temel sebepler arasında yer almaktadır.

Bazı katılımcı yanıtları;

K1: *“Bu durumun tek büyük sebebi bence eğitimsizliktir...”*

K30: *“Erkeklerin öfke kontrolsüzlüğü.”*

Tablo 8. Türk Kadınlarının Türkiye’yi Kadın Cinayetleri Bağlamında Değerlendirmeleri

Değerlendirmeler	Katılımcılar	f	%
Türkiye, Kadın Cinayetlerinin Çok Yaygın Olduğu Bir Ülkedir	K1, K2, K4, K6, K7, K12, K13, K18, K20, K21, K22, K23, K24, K27, K29, K31, K32, K37, K40, K42, K46, K48, K50, K51, K53	25	40,9
Türkiye Adalet Sisteminin İşlevsel Olmaması Sebebiyle Kadın Cinayetlerine Öncülük Eden Bir Ülkedir	K12, K16, K25, K32, K33, K38, K44, K49, K52	9	14,7
Türkiye Kadın Cinayetlerinin Normalleştirildiği Bir Ülkedir	K8, K26, K35, K41, K45, K47	6	9,8
Türkiye Kadın Cinayetleri Konusunda Gün Geçtikçe Daha Kötü Bir Duruma Evrilmektedir	K9, K17, K25, K36, K39, K41	6	9,8
Türkiye Kadın Cinayetlerinin Merkezi Konumundadır	K3, K5, K30, K34	4	6,5
Türkiye Kültürel Çürüme Sebebiyle Kadın Cinayetlerine Öncülük Etmektedir	K10, K14, K39	3	4,9
Türkiye, Ataerkilliği Sebebiyle Kadın Cinayetlerine Öncülük Eden Bir Ülkedir	K15, K16, K32	3	4,9
Kadın Cinayetlerinin Türkiye’den Daha Fazla Olduğu Ülkeler de Vardır, Medya Bu Durumu Abartmaktadır	K28	1	1,6
Türkiye, Kötü Ekonominin Kadın Cinayetlerine Sebebiyet Verdiği Bir Ülkedir	K11	1	1,6
Türkiye’nin En Büyük Başarılarından Biri Kadın Cinayetlerinin Fazlalığıdır	K13	1	1,6
Türkiye, Kadınların Güvende Olmadığı Bir Ülkedir	K19	1	1,6
Türkiye Kadın Cinayetleri Konusunda Sorumluluk Almayan Bir Ülkedir	K43	1	1,6
Toplam		61	100

Tablo 8. incelendiğinde, Türk kadınlarından Türkiye’yi kadın cinayetleri bağlamında değerlendirilmesi istendiğinde verilen yanıtların çoğu (%40,9) Türkiye’de kadın cinayetlerinin çok yaygın olduğu şeklindedir. Katılımcıların %14,7’si, Türkiye’nin adalet sisteminin işlevsel olmaması sebebiyle kadın cinayetlerine öncülük eden bir ülke olduğunu beyan ederken, %9,8’i Türkiye’nin kadın cinayetlerinin normalleştirildiği bir ülke haline geldiğini ve Türkiye’nin bu konuda gün geçtikçe daha kötü bir hal aldığını ifade etmişlerdir. Katılımcıların %6,5’i Türkiye’yi kadın cinayetlerinin merkezi konumunda gördüklerini dile getirmişlerdir. Yine katılımcıların %4,9’u kültürel çürüme sebebiyle Türkiye’nin kadın cinayetlerine öncülük ettiğini ve ataerkil düşünce sistemi sebebiyle kadın cinayetlerine öncülük ettiği değerlendirmelerinde bulunmuşlardır. Katılımcıların az bir kısmı (%1,6) başka ülkelerde Türkiye’den daha fazla cinayet işlendiğini, medyamızın bu konuyu abarttığını, Türkiye’nin ekonomik bağlamda kötü olmasının kadın cinayetlerine sebebiyet verdiğini, Türkiye’nin kadın cinayetleri konusunda oldukça ileri seviyede olduğunu, Türkiye’nin kadınların kendini güvende hissetmediği bir ülke olduğunu ve kadın cinayetleri konusunda sorumsuz bir ülke olduğunu beyan etmişlerdir.

Bazı katılımcı yanıtları;

K2: “*Felaket bir durumdayız. Sürekli bir kadın öldürülüyor. Bu durum çok yaygınlaştı...*”

K10: “*Ülkece vahim bir durumdayız. Kültürel çürümenin üst düzeyde olduğu bir yüzyıldayız. Bundan dolayı kadın cinayetleri artmaya devam ediyor.*”

Tablo 9. Türk Kadınlarına Göre Son Yıllarda Kadın Cinayetlerinin Artmasının Sebepleri

Sebepler	Katılımcılar	f	%
Adalet Sisteminin Çöküşü	K1, K3, K4, K5, K13, K15, K18, K26, K34, K36, K37, K43, K45, K49, K50, K51, K52, K53	18	28,5
Medyada Sürekli Göz Önüne Getirilmesi Cinayetleri Yaygınlaştırır	K7, K17, K20, K27, K28, K30, K36, K40, K50	9	14,2
Kadınların Erkeklerle Eşit Haklarının Olduğunu Fark Etmeleri	K9, K14, K29, K35, K39, K46	6	9,5
Toplumun Giderek Yozlaşması	K11, K21, K23, K24, K38, K41	6	9,5
Kadına Şiddete Karşı Toplumun Duyarsızlaştırılması	K31, K34, K37, K47, K50	5	7,9
Psikolojik Sorunların Artması	K12, K16, K19	3	4,7
Eğitimin Niteliksizleştirilmesi	K16, K25, K47	3	4,7
Türkiye’de Kadın Cinayetleri Her Dönem Fazladır	K6, K22	2	3,17
Erkek Sorumsuzlukları	K33, K45	2	3,1
Ekonominin Kötüye Götmesi	K42, K48	2	3,1

Tablo 9. Türk Kadınlarına Göre Son Yıllarda Kadın Cinayetlerinin Artmasının Sebepleri (Devamı)

Sebepler	Katılımcılar	f	%
Kadının Değersizleştirilmesi/ Objeleştirilmesi	K2	1	1,5
Politikanın İyi İlerlememesi	K8	1	1,5
İktidarın Yanlış Kararları	K10	1	1,5
Aldatmanın Yaygınlaşması	K23	1	1,5
Dinden Uzaklaşma	K25	1	1,5
Güvenliğin Sağlanamaması	K32	1	1,5
Erkeklerin Tahammülsüzleşmesi	K44	1	1,5
Toplam		63	100

Tablo 9. incelendiğinde, Türk kadınları son yıllarda kadın cinayetlerinin fazlaşmasının sebepleri sorulduğunda, en fazla (%25,5) adalet sisteminin çöküşünün bu duruma sebebiyet verdiğini ifade etmişlerdir. İkinci olarak (%14,2) medyanın sürekli cinayetleri göz önüne getirmesi ve toplumsal yozlaşmanın artarak devam etmesi yanıtları verilmiştir. Katılımcıların %7,9'u kadına yönelik şiddete karşı toplumumuzun gittikçe duyarsızlaştırılmasını sebep olarak sunarken, %4,7'si de bu duruma psikolojik sorunların artmasının ve eğitimin niteliksizleştirmesinin sebep olduğunu dile getirmişlerdir. Katılımcıların %3,17 'si Türkiye'de kadın cinayetlerinin her dönemde fazla olduğunu ifade etmiştir. Erkeklerin sorumsuz davranışları ve ekonominin kötüye gitmesi sebepleri de %3,1 oranında ileri sürülmüştür. Katılımcıların az bir kısmı da (%1,5) politikanın iyi ilerlememesi, iktidarın yanlış kararları, aldatmanın yaygınlaşması, dinden uzaklaşma, güvenlik zaafiyeti, kadının değersizleştirilmesi ve erkeklerin tahammülsüzleşmesi gibi sebeplerin kadın cinayetlerinin artmasında etkili olduğunu ifade etmişlerdir.

Bazı katılımcı yanıtları;

K9: "*Bence kadınların son zamanlarda erkeklerle eşit haklara sahip olduğunu daha fazla fark etmeleri ve toplumun bunu kaldıramaması bu durumun en önemli sebebidir.*"

K18: "*Türkiye'de adalet mi var? Katiller nasıl olsa çekerim bir takım elbise, takarım bir kravat, pişmanım derim serbest kalırım diye düşünüyor. Asıl kötü olan da gerçekten adalet sisteminin gittikçe kötüleşmesi ve katillerin bu düşüncelerinin gerçekleşmesi.*"

Tablo 10. Türk Kadınlarının Kendini Güvende Hissetme Durumları

Yanıtlar	Katılımcılar	f	%
Hayır, Ülkemde Bir Kadın Olarak Kendimi Güvende Hissetmiyorum	K1, K2, K3, K4, K5, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22, K23, K24, K25, K26, K28, K29, K31, K32, K33, K34, K35, K36, K37, K38, K39, K40, K41, K42, K43, K44, K45, K46, K47, K48, K49, K50, K51, K52, K53	50	94,3
Evet, Ülkemde Bir Kadın Olarak Kendimi Güvende Hissediyorum	K6, K30	2	3,7
Bir Kadın Olarak Ülkemde Kendimi Bazen Güvende Hissediyorum	K27	1	1,8
Toplam		53	100

Tablo 10. incelendiğinde, Türk kadınlarına kendilerini güvende hissedip hissetmedikleri sorulduğunda, %94,3'ünün kendini bir kadın olarak Türkiye'de güvende hissetmediğini ifade ettiği görülürken %3,7'sinin kendini güvende hissettiği ve %1,8'inin de bazen güvende hissettiğini ifade ettiği görülmektedir.

Bazı katılımcı yanıtları;

K6: *"Hissediyorum. Çünkü bana değer veren bir ailede büyüdüm. Ne psikolojik ne de fiziksel şiddete maruz kaldım. Ailemde herkesin kendine ait kırmızı çizgileri var ve bunu aşmamaya dikkat ediyoruz. Tartışsak bile herkes odasına gidiyor. Tekrar tekrar uzatmıyoruz."*

K7: *"Hayır hissetmiyorum. Özellikle üniversitem dağ başında olduğu için ve üniversitenin bulunduğu ilçede oturmadığım için günlük olarak 3 ilçeyi değiştiriyorum ve yine her okula gittiğim günde toplamda 6 farklı araç değiştiriyorum. Her birinde farklı sorunlar yaşıyorum. Markete giderken bile korkan ben bu durumda sürekli tedirgin oluyorum yalnız olduğumda araçlara binmiyorum çünkü başıma bir şey gelebilir ve adalet yerini bulmaz. Olan bana olur."*

Tablo 11. Türk Kadınlarının Kadın Cinayetlerinin Azaltılmasına Yönelik Önerileri

Öneriler	Katılımcılar	f	%
Yasalar Yeniden Yapılandırılmalıdır	K1, K2, K5, K7, K8, K9, K11, K13, K14, K18, K21, K23, K26, K28, K31, K34, K35, K36, K37, K40, K45, K46, K49, K52, K53	25	37,8
Eğitimin Niteliği Artırılmalıdır	K6, K10, K17, K19, K20, K22, K27, K28, K29, K33, K34, K36, K38, K41, K44, K46, K47, K49	18	27,2
İdam Cezası Uygulanmalıdır	K4, K15, K32, K42, K43, K51	6	9
Güvenlik Önlemleri Artırılmalıdır	K3, K8, K38, K50	4	6,6
Refah Seviyesi Artırılmalıdır	K12, K24, K39, K48	4	6,6
Psikoterapi Yaygınlaştırılmalıdır	K11, K47, K48	3	4,5
Medya Kontrol Altına Alınmalıdır	K7, K37	2	3
Dini Değerlere Önem Verilmelidir	K25, K30	2	3

Tablo 11. Türk Kadınlarının Kadın Cinayetlerinin Azaltılmasına Yönelik Önerileri (Devamı)

Öneriler	Katılımcılar	f	%
Evlilik Öncesi Psikolojik Ehliyet Verilmelidir	K16	1	1,5
Kadınlara Boşandıktan Sonra Hayatlarını Devam Ettirebilmeleri İçin Maddi ve Manevi Destek Sağlanmalıdır	K50	1	1,5
Toplam		66	100

Tablo 11. incelendiğinde, Türk kadınları, kadın cinayetlerinin azaltılması için en fazla (%37,8) yasaların yeniden yapılandırılması önerisini sunduğu görülmektedir. Yine Türk kadınları %27,2 oranında eğitimin niteliğinin artırılması gerektiğini vurgulamıştır. Bunun yanında %9,9 oranında idam cezasının uygulanması önerilirken, %6,6 oranında güvenlik önlemlerinin ve refah seviyesinin artırılması önerilmiştir. Türk kadınlarının %4,5'i psikoterapinin yaygınlaştırılması gerektiğini dile getirmiştir. %3'lük bir kesim ise medyanın kontrol altına alınması ve dini değerlere gereken önemin verilmesi gerektiğini savunmuştur. Türk kadınlarının az bir kısmı da (%1,5) evlilik öncesi psikolojik ehliyet sisteminin getirilmesi ve kadınlara boşandıktan sonra hayatlarını devam ettirebilecekleri kadar maddi ve manevi desteğin devlet tarafından sağlanması gerektiğini ifade etmiştir.

Bazı katılımcı yanıtları;

K10: *“Eğitimle düzeltilebilir, sadece kadınlara değil çevreye hayvanlara insanlara nasıl davranılması gerektiğini çocuklara erken yaşta aşılmalıyız eğitim müfredatında bu gibi konular ders içeriklerine eklenmeli.”*

K50: *“... Tehlikedeki kadınların evlerine geri gönderilmesi yerine maddi destekle bağımsız olmaları sağlanabilir. Koruyucu tedbirlerin uygulanmasıyla da can güvenliği sağlanabilir.”*

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Küresel ve ulusal bir sorun olan kadın cinayetlerinin ülkemizde ciddi bir artışla devam ettiğini söylemek mümkündür. Tablo 1.'e bakıldığında kadın cinayetlerinin 2008'den 2024'e kadar %542,6 oranında artış göstermesi feminist kuramların sıklıkla vurguladığı ataerkil şiddet sarmalının sürekliliğini ve derinleşmesini açıkça ortaya koymaktadır. Söz konusu bu artışın sebepleri arasında ülkemizdeki denetim eksiklikleri yahut kadına yönelik şiddete karşı alınan politik önlemlerin pratikte bir karşılığının olmaması gibi nedenler yatmaktadır. Bununla birlikte, gelişen teknoloji sayesinde ve ikinci dalga feminizmin de etkisiyle özellikle kadınların hukuksal anlamda kadın cinayetlerini takip etmesi ve medyada bilinirliğinin artırılmasına ön ayak olmaları bu artışın bir sebebi olabilir. Nitekim medya araçlarının yaygın olmadığı bir dönemde işlenen kadın cinayetlerinin kayda geçmesi pek mümkün olmamaktaydı. Kadın cinayetlerindeki bu artış özellikle radikal feministlerin erkek egemen sistemin kadına yönelik yapısal şiddet üretme kapasitesi üzerine yaptığı vurgularla birebir örtüşmektedir. Radikal feministlere göre erkekler, kadınlar üzerinde tahakküm kurmak amacıyla

şiddeti bir araç olarak kullanmakta; aile, din, hukuk ve medya gibi kurumlar bu şiddeti yeniden üretmektedir (Millet, 1970; MacKinnon, 1989).

Tablo 3'te yer alan yaş grupları ve medeni durum bulgularına göre öldürülen kadınların çoğunluğunun evli ve 19-45 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Bu durum, evlilik kurumunun kadının özgürlüğünü değil, ataerkil denetimi sürdürmenin bir aracı olduğunu savunan feminist eleştirileri doğrular niteliktedir (Firestone, 1970). Evliliğin "nikahta keramet vardır" ya da "on beşinde kız ya erde gerek ya yerde" gibi sözlerle idealleştirilmesi, kadınların yaşamlarını sınırlayan kültürel normların meşrulaştırılması anlamına gelmektedir. Bu tür sözde masum deyimler, postyapısalcı feministlerin özellikle Butler'ın dilin iktidar üretme gücü üzerine kurduğu teorileriyle de bağlantılıdır. Butler'a göre (1990), toplumsal cinsiyet, kültürel söylemler aracılığıyla inşa edilir ve yeniden üretilir; bu bağlamda, bu söylemler kadına biçilen "itaatkar eş" rolünü pekiştirir.

Tablo 4. incelendiğinde kadınların %44,3'ünün mevcut partneri (eş/sevgili) tarafından, %14,1'inin ise kök aile fertleri tarafından öldürülmesi, aile kurumunun kadını koruyan değil, baskılayan ve şiddetin meşrulaştırıldığı bir alan haline geldiğini gösterir. Bu bulgu, sosyalist feministlerin aileyi ekonomik ve ideolojik bir yeniden üretim mekanı olarak ele almalarıyla da örtüşmektedir (Delphy & Leonard, 1992). Sosyalist feministler, kapitalist sistemin kadın emeğini hem evde hem de ücretli işte sömürürken, kadının şiddet ve baskı yoluyla itaat etmeye zorlandığını savunur.

Tablo 5. incelendiğinde kadınların %52,1'inin ateşli silahla öldürülmesi , eril şiddetin teknolojik araçlarla daha ölümcül hale getirildiğini gösterirken patriarkanın kadınlar üzerindeki tahakkümünü kuvvetlendirmede de önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Silaha erişimin kolaylığı, devletin şiddeti engellemek yerine dolaylı olarak meşrulaştırdığını gösterir ki bu da eleştirel feminist teorilerle paralellik taşır. Devletin cinsiyet körü politikaları, şiddeti sadece bireysel değil, yapısal bir sorun haline getirir (Smart, 1995; Kolburan, 2017). Feminist hukuk kuramcıları, devletin yasaları ve uygulamaları yoluyla kadınları koruma konusundaki yetersizliğinin, kadınların sistematik olarak maruz kaldığı şiddetin sürdürücüsü olduğunu vurgular (MacKinnon, 1989; Smart, 1995).

Tablo 6'da elde edilen bulgulara göre kadın cinayetlerinin büyük şehirlerde daha fazla yaşanması ilk bakışta nüfus yoğunluğuna bağlı bir sonuç gibi görülse de feminist kent sosyologları, şehirleşmenin kadınlar için daha fazla görünürlük ve özgürlük sağlarken aynı zamanda erkek egemen sistem tarafından "cezalandırılma" riski yarattığını belirtirler. Bu çerçevede, kentsel alandaki kadın varlığı erkek egemenliğine bir tehdit olarak algılandığında şiddetle bastırılmak istenmektedir (Phadke, 2005).

Tablo 7'de katılımcıların kadın cinayetlerinin nedenleri arasında en çok eğitimsizliği (%22,8) belirtmesi, eğitim sisteminin mevcut haliyle toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayamadığını ve patriarkanın yeniden üretiminde rol oynadığını göstermektedir. Bu durum, liberal feministlerin eğitim ve hukuk yoluyla dönüşümün mümkün olduğu yönündeki iyimser yaklaşımına sınırlı bir eleştiri getirmektedir. Ancak radikal ve sosyalist feministler eğitimin, yalnızca yapısal dönüşümle birlikte anlamlı olabileceğini savunur (Tong, 2009). Katılımcıların %9,9 oranında dile getirdiği "erkek egosu" ve %8,5 oranında belirtilen ataerkil toplum yapısı, radikal feminizmin temel tezini doğrulamaktadır.

Radikal feministlere göre, kadınlara yönelik şiddetin kaynağı bireysel değil, toplumsal düzeyde kurumsallaşmış ataeril iktidardır. Bu bağlamda kadın cinayetleri, erkek egemenliğinin kadın bedeni üzerinde kurduğu denetimin ölümcül tezahürü olarak yorumlanabilir (Delphy, 1993; Tekeli, 1986). Adalet sistemine duyulan güvensizlik ve caydırıcı cezaların olmayışı (%8,5), feminist hukuk çalışmalarında tartışılan “erkek egemen hukuk düzeni” meselesini gündeme getirmektedir. Feminist hukukçulara göre mevcut hukuk sistemleri, çoğu zaman kadınların mağduriyetini görünmez kılarak ataeril düzeni yeniden üretmektedir (Altınay & Arat, 2007). Ekonomik sebeplerin (%5,7) kadın cinayetleriyle ilişkilendirilmesi, sosyalist feminizmin analizleriyle uyumludur. Sosyalist feministlere göre, kadınların ekonomik bağımlılığı ve sınıfsal eşitsizlikler, şiddet döngüsünü sürdüren temel etmenlerdir (Yılmaz, 2017). Bu noktada kadınların iş hayatına katılımının bazı katılımcılar tarafından sebep olarak görülmesi (%1,4), ataeril sistemin kadınların özgürleşmesine verdiği tepkiyi göstermektedir (Kandiyoti, 2011). Son olarak, kıskançlık, değerlerin unutulması veya tahammülsüzlük gibi bireysel gerekçeler, kültürel feminizmin açıkladığı üzere, toplumsal değerler ve medya aracılığıyla yeniden üretilen kadınlık/erkeklik normlarının şiddeti meşrulaştırma biçimlerine işaret etmektedir (Özbay, 2015). Bu veriler, kadınların kadın cinayetlerine ilişkin algılarının feminist kuramların teorik çerçeveleriyle büyük ölçüde örtüştüğünü, özellikle ataeril yapı, eşitsizlikler ve kurumsal yetersizliklerin öne çıktığını göstermektedir.

Tablo 8. ve 9.’a bakıldığında katılımcıların Türkiye’de kadın cinayetlerinin yaygınlaştığına, adalet sisteminin işlevsizleştiğine, şiddetin normalleştiğine yönelik beyanları, özellikle feminist devlet kuramcılarının eleştirileriyle uyumludur. Katılımcıların ilerleyen zaman içerisinde kadın cinayetlerinde azalma değil, artış yaşandığını ifade etmeleri feminist uluslararası hukuksal tartışmalarla paralellik gösteren bir düşünce yapısına sahip olduklarını göstermektedir. Kadınların insan haklarını tanımayan ve korumayan bir devlet anlayışı, feministlerin “kadının devletten bağımsız olarak kendi özerkliğini koruması gerektiği” savıyla da uyumlu hale gelir (CEDAW, 1979; Brown, 1995; İstanbul Sözleşmesi, 2011). Sosyo-politik bağlamda 20 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesi’nin feshine rağmen kadın cinayetlerinde herhangi bir azalma yaşanmamış, bilakis 2024 yılı bu bağlamda en yüksek kadın cinayeti oranının yaşandığı yıl olmuştur. Bu durum, feminist hukuk kuramlarının da işaret ettiği gibi, ulusal ve uluslararası hukuki güvencelerin kadınların yaşam haklarını doğrudan etkilediğini ve siyasi kararların toplumsal sonuçlarını ciddi biçimde şekillendirdiğini ortaya koymaktadır (European Women's Lobby, 2021). Ayrıca durumun nedenleri incelendiğinde, 6284 sayılı Kanun’un uygulamada etkin işletilememesi ön plana çıkmaktadır. Kanunun öngördüğü uzaklaştırma kararları, koruma tedbirleri ve sığınma evleri gibi mekanizmalar kâğıt üzerinde güçlü görünse de, uygulamada yetersiz kalması kadınların şiddet karşısında korunmasız bırakılmasına yol açmıştır (IPC, 2024). Diğer bir etken, Türkiye’nin sözleşmeden çekilmesiyle birlikte uluslararası denetim mekanizmalarının dışına çıkmasıdır. İstanbul Sözleşmesi’ni denetleyen GREVIO’nun izleme ve raporlama yetkisinin ortadan kalkması, devletin toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadelede hesap verebilirliğini azaltmıştır (EconStor, 2024). Bu bağlamda, uluslararası şeffaflık ve denetimden uzaklaşmak, kadın hareketlerinin elde ettiği

kazanımları zayıflatmıştır (Medyascope, 2024). Ayrıca, iktidarın sözleşmeye yönelik karalama politikaları, sözleşmenin “aileyi dağıttığı” veya “toplumsal değerlerle çeliştiği” gibi söylemler üzerinden meşruiyetini aşındırmıştır (Yörür, 2024). Bu siyasi söylemler, toplumda sözleşmenin şiddeti önlemede işlevsiz olduğu algısını pekiştirmiş, kadınların korunma taleplerinin kamusal alanda zayıf karşılık bulmasına sebep olmuştur (IPC, 2024). Dolayısıyla, İstanbul Sözleşmesi’nin feshi ve 6284 sayılı Kanun’un etkisiz uygulanması, uluslararası kontrol mekanizmalarından çekilme ve politik karalamalarla birleşerek, kadın cinayetlerinin artışına yapısal bir zemin hazırlamıştır. Nitekim 2024’te görülen yüksek cinayet oranları bu sürecin somut göstergesidir (Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2025). Elde edilen bulguların medyatik yansımalarla ilişkisi de yine feminist medya kuramlarıyla tartışılabilir. Katılımcıların, kadın cinayetlerinin normalleştirildiğini belirtmesi ve medyanın bu durumu abarttığına dair bazı görüşler dile getirmesi, medyanın cinsiyetçi temsil kalıplarının hâlâ sorgulanmadığını ortaya koymaktadır (Tuchman, 1978; Sallanan-Gül & Altındal, 2015). Nitekim feminizm, kadının yalnızca kurban ya da suçlu olarak temsil edilmesini eleştirerek medya temsillerinde fail-merkezli söylemlerden uzaklaşılması gerektiğini savunur. Bununla birlikte suçun bulaşıcılığı kavramı göz önüne alındığında medya tarafından normalleştirilen bir tavırla yapılan haberler yahut yanlış yansıtılma durumları suç artırmaya sebebiyet verebilmektedir. Faile uygulanan ceza indirimlerinin sürekli gündeme getirilmesi halk nazarında suç işlemekten korkmama durumunu meydana getirebilir.

Tablo 10’a bakıldığında katılımcıların %94,3’ünün Türkiye’de kendini güvende hissetmediğini belirtmesi, yalnızca bireysel bir duygu değil, kamusal yaşamdan dışlanma, eve kapanma ve özgürlüklerin kısıtlanması gibi sonuçlar doğurur. Bu durum, feminist psikoloji ve feminist beden politikaları literatüründe kadının hem fiziksel hem de duygusal olarak kontrol altına alınmasını açıklayan çalışmaları destekler (Bordo, 1993; Weitz, 2003). Kadınların yaşadığı anksiyete düzeylerinin yüksek olması (Bal, Karataş & Özdemir, 2013), ataerkil baskının psikososyal sonuçlarını ortaya koyar.

Tablo 11’e gelindiğinde katılımcıların beyan etmiş oldukları çözüm önerilerinde yasaların yeniden yapılandırılması (%37,8), eğitimin niteliğinin artırılması, idam gibi cezai düzenlemelerin getirilmesi yönündeki beyanları feminist kuramlar açısından karmaşık sonuçlar doğurur. Özellikle cezaların ağırlaştırılması yönündeki talepler, feminizmin punitif (cezalandırıcı) feminizm tartışmalarıyla ilişkilidir. Bazı feministler, cezaların artırılmasının patriarkanın cezalandırma mantığını güçlendireceğini ve sistemsel dönüşümü engelleyeceğini savunur (Halley, Kotiswaran, Shamir, & Thomas 2006). Ancak diğer feministler, kadınların yaşam hakkının korunması adına acil yasal tedbirlerin gerekliliğini vurgular (Smart, 1995).

Tüm bu analizler doğrultusunda, kadın cinayetlerinin salt cezai yaptırımlarla önlenemeyeceği açıktır. Sorunun kaynağında toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadınlık ve erkeklik rollerine dair kökleşmiş ve zorlayıcı normlar, sistemsel adaletsizlikler yer almaktadır. Bu nedenle çalışmanın verilerinden yola çıkarak aşağıdaki öneriler belirlenmiştir;

Öneriler

- Erken yaşta eleştirel cinsiyet eğitimi (okul öncesinden itibaren) yalnızca kavramsal değil, duygu temelli ve oyunlaştırılmış biçimde toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi zorunlu hale getirilebilir. Bu kavramla erken yaşta tanışmak bireyler için kalıcılık bağlamında daha etkili olabilir.
- Kadın cinayetlerine yönelik izlenen politikaların sonucunda artan kadın cinayeti oranları gözden geçirilerek yeni bir politik yol izlenebilir.
- İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden uygulamaya koyulması kadın cinayetlerindeki olası risk faktörlerini azaltmada işe yarayabilir.
- Kadın cinayetlerinde ceza indirimine gitme yolu mümkün olduğunca azaltılabilir. Kadınları korumak için ülkemizin şartları göz önünde bulundurularak yeni hukuki çözümler üretilebilir.
- Evlilik başvurusu yapan bireylerin zorunlu psikolojik değerlendirme sürecinden geçirilmesi ile ilişkilerde potansiyel şiddet risklerinin erken tespiti mümkün olabilir.
- Yerel yönetimler aracılığıyla kadınların şiddete maruz kaldığında başvurabileceği kanallara yönelik bilgilendirici seminerler düzenlenebilir.
- Üniversitelerde flört şiddeti, psikolojik ve fiziksel şiddet gibi kadınlara yönelik her türlü şiddetin açıklanmaya çalışıldığı ve tartışıldığı konferanslar düzenlenebilir.
- Erkeklerle yönelik öfke kontrolü, eşitlik temelli ilişki kurma becerisi ve şiddet farkındalığı programları rehabilitasyon merkezlerinde zorunlu hale getirilebilir. Bununla birlikte bireysel olarak öfkeyle başa çıkabilmeye yönelik eğitimler verilebilir.
- Güvenli kamusal alanlar yaratmak için kent içi aydınlatma, ulaşım, acil durum butonları ve kadınlara özel danışma merkezleri kent planlamasına dahil edilebilir.

ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN ETİK BİLGİLER

Görüşme formu için Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından 03.02.2025 tarihli ve 02 sayılı toplantıda verilen karar ile etik kurul onay belgesi alınmıştır.

ÇATIŞMA BEYANI

Bu çalışmada herhangi bir potansiyel çıkar çatışması bulunmamaktadır.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The perception of violence against women as a problem in Türkiye has its origins in the 1980s. Indeed, as a consequence of women's endeavors to secure their rights, the extent of violence has begun to be reported through the media. However, following the World Health Organisation's focus on femicide, there has been an increase in research on this topic in our country since 2008. In a large-scale scientific study conducted in 2008, known as the 'Study on Domestic Violence Against Women in Turkey', it was found that 4 out of every 10 women were subjected to sexual or physical violence by men (Erden & Akdur, 2018).

The number of murders committed in 2024 has increased in comparison with previous years. In this context, the following sub-questions were identified for the categorization and examination of femicides committed in 2024, and for the evaluation of Turkish women's views and recommendations:

- 1) What is the age distribution and marital status of femicide victims committed in 2024?
- 2) What is the relationship between the perpetrators of female murders committed in 2024 and the victims?
- 3) What is the modus operandi employed in the commission of female murders in 2024?
- 4) What is the distribution of female murders committed in 2024 by city?
- 5) What are the primary factors contributing to female homicides, as perceived by Turkish women?
- 6) How do Turkish women assess Türkiye in the context of the high number of female murders in the country?
- 7) How do Turkish women explain the rise in female murder rates in recent years?
- 8) Do Turkish women feel secure in their personal safety?
- 9) What recommendations do Turkish women propose to reduce or eradicate female murders in Türkiye?

In pursuit of these answers, the objective is twofold: firstly, to address the existing gap in the literature, and secondly, to establish foundations for future research. The present study is unique in its focus on Turkish women's perspectives, offering a novel contribution to the field.

Method

This research employs qualitative research methods. Qualitative research is a type of research that allows events or phenomena to be examined in their own environment, aims to obtain in-depth information, and enables the researcher to relate and convey the information obtained. The research design is a case study design, which is one of the qualitative research designs. A case study is a research design that allows for the presentation of an existing event or phenomenon as it is (Creswell & Creswell, 2018).

The study group consists of two stages. In the first stage, the study group was composed of books, journals, and internet documents. For the analysis of female murders committed in 2024, all murders

listed on the website www.anitsayac.com, which ranks female murders based on information obtained from news bulletins, were examined individually and tabulated. Some murders committed in 2024 were listed more than once on the website. Since the murders committed in 2024 were examined one by one by the researcher, repeated murder reports were eliminated to arrive at the correct figures. In the second stage of the research, the working group was determined using criterion sampling, one of the purposeful sampling methods. Criterion sampling aims to create a working group that meets pre-determined standards for a study. Individuals or documents that meet the specified standards are included in the study group. In this context, a study group of 53 individuals who met the criteria of 'being a woman' and 'being an adult' was formed in the second phase of the study. Participants were assigned codes such as K1, K2, K3, ..., K53 to protect their personal information..

Results

It is evident that femicide, a global and national problem, continues to increase significantly in our country. As demonstrated in Table 1, there has been a 542.6% increase in the number of femicides between 2008 and 2024. This clearly reveals the continuity and deepening of the patriarchal cycle of violence, as frequently emphasised by feminist theories. This increase is directly aligned with the emphasis placed by radical feminists on the capacity of the male-dominated system to produce structural violence against women.

As demonstrated in Table 3, which presents findings on age and marital status, the majority of murdered women were observed to be married and between the ages of 19 and 45. This phenomenon aligns with feminist critiques that contend that the institution of marriage does not serve as a conduit for securing women's emancipation but rather functions as a mechanism for perpetuating patriarchal dominance (Firestone, 1970).

As illustrated in Table 4, 44.3% of women were killed by their current partner (spouse/lover), while 14.1% were killed by members of their nuclear family. This finding suggests that the family institution has become an area that oppresses women rather than protecting them and legitimises violence. This finding aligns with the perspective held by socialist feminists, who conceptualise the family as an economic and ideological reproduction space (Delphy & Leonard, 1992).

As demonstrated in Table 5, 52.1% of female casualties were killed with firearms, indicating that male violence has become more deadly with technological tools and that patriarchy plays an important role in strengthening its control over women. The ease with which weapons can be accessed indicates that the state, in its actions, indirectly legitimises violence rather than preventing it, a phenomenon that aligns with critical feminist theories.

As demonstrated in Table 6, the apparent increased incidence of female homicides in large cities may, at first glance, be attributed to population density. However, feminist urban sociologists have posited that while urbanisation can afford women increased visibility and freedom, it concomitantly engenders the risk of 'retribution' from the male-dominated system. Within this paradigm, the presence of women in urban areas is perceived as a threat to male dominance, and thus, efforts are made to suppress it through violence (Phadke, 2005).

As illustrated in Table 7, the most frequently cited cause of femicide was identified as a lack of education (22.8%), thereby indicating that the prevailing educational system is found to be deficient in its promotion of gender equality and perpetuates patriarchal norms. This situation offers a limited critique of liberal feminists' optimistic approach that transformation is possible through education and law.

As demonstrated in Tables 8 and 9, the participants' statements regarding the prevalence of femicide in Turkey, the dysfunction of the justice system, and the normalisation of violence are consistent with the criticisms advanced by feminist state theorists, particularly those concerning the failure of the state to protect its citizens. The observation that women refer to the decision to withdraw from the Istanbul Convention and state that there has been an increase rather than a decrease in femicides indicates that their perspective mirrors that of feminist international legal debates (CEDAW, 1979; Istanbul Convention, 2011).

Despite the termination of the Istanbul Convention on 20 March 2021, there has been no decrease in femicides; on the contrary, 2024 has been the year with the highest rate of femicides in this context. This situation demonstrates that national and international legal guarantees directly impact women's right to life and significantly influence the social ramifications of political decisions, as highlighted by feminist legal theories (European Women's Lobby, 2021).

As illustrated in Table 10, the assertion that 94.3% of participants reported a lack of safety in Türkiye is indicative of a systemic issue, with consequences including exclusion from public life, confinement to the home, and restrictions on personal freedoms. This phenomenon aligns with the theoretical underpinnings of feminist psychology and feminist body politics literature, which elucidate the physical and emotional subjugation of women (Bordo, 1993; Weitz, 2003).

As illustrated in Table 11, the solutions proposed by the participants, including restructuring the legal system (37.8%), enhancing educational quality, and implementing criminal legislation such as the death penalty, bear intricate implications when evaluated from the vantage point of feminist theory. It is evident that calls for more stringent penalties are intertwined with discourse pertaining to punitive feminism. It has been contended by certain exponents of feminism that an escalation in the severity of legal sanctions would serve to reinforce the prevailing patriarchal logic of retribution, thereby

impeding the process of systemic transformation (Halley, Kotiswaran, Shamir, & Thomas, 2006). However, other feminists emphasise the need for urgent legal measures to protect women's right to life (Smart, 1995).

Recommendations:

- 1) The importance of critical gender education from a young age cannot be overstated. Indeed, it is essential that this education is made compulsory not only in a conceptual manner but also in an emotion-based and gamified form as part of gender equality education. The introduction of this concept at an early age may prove more efficacious in terms of sustainability.
- 2) A review of the increasing rates of femicide resulting from the implemented policies can be conducted. This analysis will inform the development of a new policy framework.
- 3) The re-implementation of the Istanbul Convention may prove beneficial in the reduction of potential risk factors associated with femicide. The following essay will provide a comprehensive overview of the relevant literature on the subject.
- 4) It is imperative to minimize the possibility of reducing sentences in cases of femicide to the greatest extent possible. The development of novel legal solutions to protect women must be undertaken, with consideration given to the specific conditions present in our country. The following essay will provide a comprehensive overview of the relevant literature on the subject.
- 5) The implementation of a compulsory psychological assessment for individuals seeking to enter matrimony has the potential to facilitate the early identification of individuals who may pose a risk of violence within the context of their intimate partnerships.
- 6) The organisation of informative seminars by local authorities could be a valuable resource for women experiencing violence, providing guidance on the various channels available to them for support.
- 7) The organisation of conferences at universities is a potential avenue for the elucidation and discourse of all manifestations of violence against women. Such conferences could encompass a range of forms, including dating violence, psychological and physical violence.
- 8) The implementation of anger management, equality-based relationship skills and violence awareness programmes for male participants in rehabilitation centres could be considered as a mandatory component of the treatment programme. Furthermore, training on the management of anger on an individual basis could be provided.

9) In order to establish safe public spaces, it is recommended that urban lighting systems, transportation infrastructure, emergency response mechanisms and women-specific counselling centres be incorporated into urban planning.

KAYNAKLAR

- Akman- Dömbekci, H. & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22 (2), 141-160. Doi:<https://doi.org/10.18037/ausbd.1227330>
- Altınay, A. G., & Arat, Y. (2007). *Türkiye’de kadına yönelik şiddet*. İstanbul: Punto Yayıncılık. Doi:<https://doi.org/10.18037/ausbd.1227330>
- Arat, N. (1994). Feminizmin Türkiye serüveni. *Toplum ve Bilim*, 63, 31–46.
- Arat, Y. (2008). Türkiye’de kadın hareketi ve CEDAW süreci. *Kadın/Woman 2000: Kadın Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 1–15. Doğu Akdeniz Üniversitesi Kadın Araştırmaları ve Eğitim Merkezi (KAEM).
- Arslan, E. (2022). Nitel araştırmalarda geçerlilik ve güvenirlik. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 51 (1), 395-407. Doi: <https://doi.org/10.30794/pausbed.1116878>
- Bal, M. D., Karataş, Z., & Özdemir, Y. (2013). Üniversite öğrencilerinde anksiyete düzeyleri ile bağlanma stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 37, 1-19.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9 (1), 23-28.
- Bordo, S. (1993). *Unbearable weight: Feminism, Western culture, and the body*. University of California Press. DOI: <https://doi.org/10.1525/9780520930717>
- Brown, W. (1995). *States of injury: Power and freedom in late modernity*. Princeton University Press. <https://doi.org/10.1515/9781400821774>
- Butler, J. (1990). *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203824979>
- Bowen, G.A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9 (2), 27-40. Doi: 10.3316/QRJ0902027
- Capaldi, D. M., Knoble, N. B., Shortt, J. W., & Kim, H. K. (2012). A systematic review of risk factors for intimate partner violence. *Partner Abuse*, 3(2), 231–280. <https://doi.org/10.1891/1946->

6560.3.2.231

- CEDAW (1979). *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women*. United Nations.
- Creswell, J.W. & Creswell, J.D. (2018). *Research design qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. (5. Edition), SAGE Puplication. Doi:10.1002/nha3.20258
- Çavdar, G. (2022). İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin Türkiye'de kadın haklarına etkisi. *Toplum ve Demokrasi*, 16(37), 145–162. Ankara: Yordam Kitap Yayınları.
- Çelik, A. (2017). Kadın sığınmaevlerinin Türkiye'deki gelişimi ve kadın hareketinin rolü. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 72(2), 415–436. <https://doi.org/10.1501/SBFder\0000002432>
- Delphy, C., & Leonard, D. (1992). *Familiar exploitation: A new analysis of marriage in contemporary Western societies*. Polity Press.
- Delphy, C. (1993). Rethinking sex and gender. *Women's Studies International Forum*, 16(1), 1–9.
- Demirkol, E. (2021). "Femicide does not recognize viruses": Violence against women increases in Turkey during the COVID-19 pandemic. *Turkish Journal of Public Health*, 19(1), 44–55. <https://doi.org/10.20518/tjph.866693>
- EconStor. (2024). *The effect of Istanbul Convention on female murders*. Erişim adresi: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/308324/1/dp17465.pdf>
- Eroğlu, Y. (2019). Uluslararası sözleşmelerin kadın haklarının korunmasındaki rolü: İstanbul Sözleşmesi örneği. *Toplum ve Hukuk Dergisi*, 16(1), 45–62.
- Esen, S., & Dinç, S. (2021). İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının toplumsal yansımaları. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, 79(2), 679–702. <https://doi.org/10.26650/mecmua.2021.79.2.0005>
- European Women's Lobby. (2021). *The Backlash against Gender Equality and Women's Rights in Europe*. <https://doi.org/10.2839/65962>
- Firestone, S. (1970). *The dialectic of sex: The case for feminist revolution*. William Morrow.
- Gazioğlu, E. (2013). Kadın cinayetleri: Kavramsallaştırma ve sorunlu yaklaşımlar. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 13 (7), 89-100.
- Guba, E. G. (1981). Criteria for assessing the trustworthiness of naturalistic inquiries. *Educational*

Communication and Technology Journal, 29(2), 75-91.

Güneş-Ayata, A. (2015). Toplumsal cinsiyet eşitliği politikaları ve İstanbul Sözleşmesi. *Kadın/Woman 2000: Kadın Araştırmaları Dergisi*, 16(2), 1–18.

Halley, J., Kotiswaran, P., Shamir, H., & Thomas, C. (2006). From the international to the local in feminist legal responses to rape, prostitution and sex trafficking: Four studies in contemporary governance feminism. *Harvard Journal of Law & Gender*, 29(2), 336–423.

IPC. (2024). *The effect of Law No. 6284 after Turkey's withdrawal from the Istanbul Convention*. İstanbul Policy Center. Erişim adresi: <https://ipc.sabanciuniv.edu/Content/Images/CKeditorImages/20230427-12045242.pdf>

İstanbul Sözleşmesi (2011). *Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi*. <https://www.istanbulsozlesmesi.org>

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu. (2025, 1 Ocak). *2024 yılı kadın cinayetleri raporu*. Dayanışma Datça. Erişim adresi: <https://www.dayanisma-datca.org/2024-yili-kadin-cinayetleri-raporu>

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (2025, 1 Ocak). *2024 yılı kadın cinayetleri anıt sayacı*. <https://anitsayac.com/?year=2024>. 03.02.2025 tarihinde erişilmiştir.

Kandiyoti, D. (2011). *Kültür, toplumsal cinsiyet ve şiddet*. İstanbul: Metis Yayıncılık.

Kardam, F., & Toktaş, Ş. (2011). İstanbul Sözleşmesi ve Türkiye’de toplumsal cinsiyet politikaları. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 8(31), 39–57.

Kolburan, Ş.G. (2017). Kadın cinayetleri konusunda nedensel bir değerlendirme: Sahip olma güdüsü. *Adli Tıp Bülteni Dergisi*, 22 (3), 194-199. Doi: <https://doi.org/10.17986/blm.2017228672>

Lincoln, Y. & Guba, E. (1985). *Naturalistic inquiry: Establishing trustworthiness*. Beverly Hills.

MacKinnon, C. A. (1989). *Toward a feminist theory of the state*. Harvard University Press. DOI: <https://doi.org/10.4159/9780674417861>

Medyascope. (2024, 25 Kasım). *İstanbul Sözleşmesi’nden sonra kaç kadın öldürüldü?* Erişim adresi: <https://medyascope.tv/2024/11/25/istanbul-sozlesmesinden-sonra-kac-kadin-olduruldu/>

Meneghel, N. S. & Hirakata, W.N. (2011). Femicides: Homicide in Brazil. *Rev Saúde Pública*, 45(3), 1-9. Doi: 10.1590/s0034-89102011000300015

Miles, B. W. & Jozefowicz-Simbeni, D. M. H. (2010). *The handbook of social work research methods*.

- Thyer, B. A. (Ed.), *Naturalistic inquiry*, (p.722-745). Sage.
- Millet, K. (1970). *Sexual politics*. Doubleday.
- Özbay, C. (2015). Erkeklik çalışmaları ve Türkiye’de toplumsal cinsiyet tartışmaları. *Toplum ve Bilim*, 132, 5–26.
- Özdemir, S. (2019). 6284 sayılı kanun ve kadına yönelik şiddetle mücadele. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 143, 235–260.
- Phadke, S. (2005). “You can be lonely in a crowd”: The production of safety in Mumbai. *Indian Journal of Gender Studies*, 12(1), 41–62. DOI: <https://doi.org/10.1177/097152150401200103>
- Sallanan- Gül, S. & Altındal, Y. (2015). Medyada kadın cinayetleri haberlerindeki cinsiyetçi izler: Radikal gazetesi. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 24, 168-188. Doi: <https://doi.org/10.31123/akil.437465>
- Smart, C. (1995). *Law, crime and sexuality: Essays in feminism*. Sage.
- Spencer, C. M., & Stith, S. M. (2020). Risk factors for male perpetration and female victimization of intimate partner homicide: A meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(3), 527–540. <https://doi.org/10.1177/1524838018781101>
- Strauss, A. L. & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Sage.
- Tekeli, Ş. (1986). 1980’ler Türkiye’sinde kadın hareketi. *Birikim Dergisi*, 38, 28–36.
- Tong, R. (2009). *Feminist thought: A more comprehensive introduction* (3rd ed.). Westview Press.
- Tuchman, G. (1978). The Symbolic annihilation of women by the mass media. In G. Tuchman, A. Kaplan Daniels, & J. Benét (Eds.), *Hearth and home: Images of women in the mass media* (pp. 3–38). Oxford University Press.
- United Nations Office on Drug and Crime. (25, November, 2024). *One woman is killed every 10 minutes by their intimate partners or other family members*. New York, Vienna. <https://www.unodc.org/unodc/press/releases/2024/November/one-woman-is-killed-every-10-minutes-by-their-intimate-partners-or-other-family-members.html>
- Yağar, F. & Dökme, S. (2018). Niteliksel araştırmaların planlanması: Araştırma soruları, örneklem seçimi, geçerlik ve güvenirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3 (3), 1-9.

- Yıldırım, S. (2018). Türkiye’de son on yılda işlenen kadın cinayetleri üzerine: Sebep, sonuç ve öneriler. *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, (6), 1-21. Doi: <https://doi.org/10.32579/mecmua.448868>
- Yıldız, H. (2015). Mor Çatı deneyimi: Feminist bir sığınma evi pratiği. *Toplum ve Bilim*, 134, 117–136.
- Yılmaz, Z. (2017). Sosyalist feminist kuramda kadına yönelik şiddet: Sınıf, emek ve patriyarka ilişkisi. *Praksis*, 44, 145–170.
- Yörür, F. (2024, 10 Ekim). *İstanbul Sözleşmesi’nden çıkış kadına şiddetin artmasında etkili mi?* VOA Türkçe. Erişim adresi: <https://www.voaturkce.com/a/istanbul-sozlesmesinden-cikis-kadina-siddetin-artmasinda-etkili-mi/7817393.html>
- Weil, S., Corradi, C. & Naudi, M. (2018). *Femicide across the Europe theory, research and prevention*. Policy Press.
- Weitz, R. (Ed.). (2003). *The politics of women's bodies: Sexuality, appearance, and behavior*.
- World Health Organization (WHO). (2012). Understanding and addressing violence against women. WHO Press.
https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/77421/WHO_RHR_12.38_eng.pdf;jsessionid=E01C04244B1C20B0404A35006BE0D953?sequence=1
- World Health Organization (WHO). (2021). Violence against women: Key facts. Oxford University Press. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

